

{ Normalita }

Průměr sám o sobě nemá axiologický charakter, tj. nic z něho axiologicky nerezultuje. Normou se stává, když je na normu povýšen. V tom smyslu pak je normalita zárukou setrvačnosti, stálosti, zárukou "statu quo". Tj. nic v průměru samo o sobě mne nevyzývá a nenutí, abych se průměru přiblížil, abych s ním splynul. Odchylka od průměru je základní mechanismus vývojových proměn. Ne ovšem každá změna, každá odchylka je vývojově nosná resp. "konstruktivní". Nové cesty však znamenají vždy "zkoušku a omyl". Je-li proto průměr(nost) povýšen(a) na normu, je třeba se ptát po zdůvodnění tohoto aktu, který se nikterak nerozumí sám sebou. Konformita s obvyklým musí být zdůvodňována.

(lístek A6, ručně psáno; Praha, Filosofický ústav, 24. 7. 70.) [pozn. aut.]